

ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

**2009 METŲ ŠILALĖS RAJONO MOKINIŲ
PROFILAKTINIŲ PATIKRINIMŲ SVEIKATOS DUOMENYS**

Parengė: Visuomenės sveikatos stebėsenos specialistė A. Šematulskienė

2010 m. vasaris

Duomenų analizė atlikta, apibendrinant Vaiko sveikatos pažymėjimų (forma Nr. 027-1/a), patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V – 951 (Žin., 2005, Nr. 3-38) informaciją, mokyklų vaikų ir jaunimo sveikatos specialisčių surinktą laikotarpyje nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d..

Šilalės rajono vaikų ir jaunimo sveikatos specialisčių, dirbančių mokyklose duomenimis, 2009 m. iš viso mokėsi 5032 mokiniai, iš jų specialiose grupėse – 16 vaikų, darželinio amžiaus grupėse – 40. Faktiškas mokyklinio amžiaus vaikų skaičius 2009 m. pabaigoje buvo 4976 mokiniai, iš jų pirmų klasių mokinių – 1760 (35,36 proc.).

Šilalės rajono mokyklose kasmet mokinių skaičius mažėja. 2007 m. mokėsi 5700 mokinių, o 2009 m. sumažėjo iki 5032. (1 pav.)

1 pav. Mokinių skaičius Šilalės rajono mokyklose 2007 – 2009 m.

2009 m. 4948 mokiniai (98,3 proc. visų mokinių) profilaktiškai pasitikrino sveikatą. Nuo 2007 iki 2009 metų patikrintų mokinių skaičius nesikeičia: 2007 ir 2008 m. buvo patikrinta 98 proc. mokinių. Palyginus Šilalės rajono mokyklas, pagal patikrintų mokinių skaičių, pastebima, kad mažiausiai patikrintų mokinių 2009 m. buvo Šilalės rajono Upynos Stasio Girėno vidurinėje mokykloje – 88,8 proc. (procentinė visų mokyklos mokinių dalis), bei Bijotų Dionizo Poškos pagrindinėje mokykloje – 87,4 proc. Taip pat buvo nustatyta, kad 53 proc. mokinių neturi jokių sveikatos problemų ir yra visiškai sveiki.

(2 ir 3 pav.)

2 pav. Patikrintų mokinių procentinė dalis, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

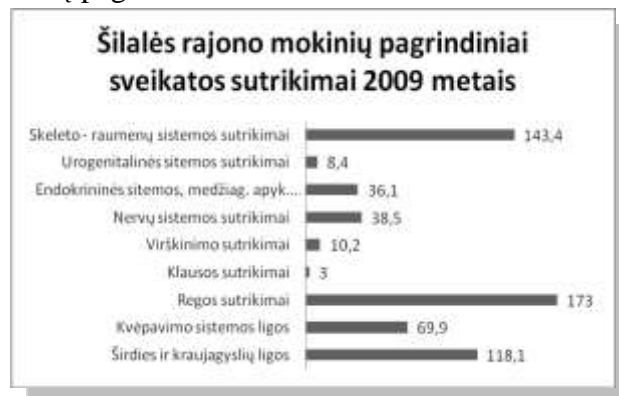

3 pav. Patikrintų mokinių procentinė dalis, Šilalės rajono pagrindinėse ir pradinėse mokyklose 2009 m.

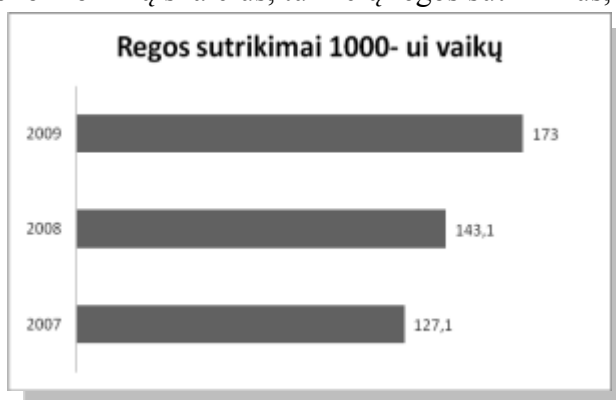
Šilalės rajono mokyklinio amžiaus vaikų dažniausiai sveikatos sutrikimai yra: regos, skeleto – raumenų, širdies ir kraujagyslių bei kvėpavimo sistemos ligos.(4 pav.)

4 pav. 2009 m. Šilalės rajono mokinių pagrindiniai sveikatos sutrikimai 1000 – ui vaikų

2009 m. lyginant su 2007 ir 2008 m., regos sutrikimų daugėja. 2007 m. šių sutrikimų buvo 127,16 /1000 – ui vaikų, o 2009 m. - 173. (5 pav.)

5 pav. 2009 m. Šilalės rajono mokinių skaičius, turinčių regos sutrikimus, 1000 – ui vaikų

2009 m. Šilalės rajone pirmų klasių moksleivių turinčių regos sutrikimus, palyginus su 2008 m. sumažėjo, tačiau išlieka daugiau nei 2007 m.. 2009 m. šių sutrikimų buvo 89,2, o 2008 m. – 103,3 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų.(6 pav.)

6 pav. 2009 m. Šilalės rajono pirmų klasių mokinių regos sutrikimai, 1000 – ui vaikų

Lyginant Šilalės rajono mokyklas, daugiausiai regos sutrikimų buvo Šilalės rajono Žadeikių pagrindinėje mokykloje – 300 sutrikimų/ 1000 – ui vaikų bei Šilalės rajono Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijoje – 232,1. (7 ir 8 pav.)

7 pav. Regos sutrikimai 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

8 pav. Regos sutrikimai 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono pradinėse ir pagrindinėse mokyklose 2009 m.

Daugiausiai regos sutrikimų 2009 m. nustatyta tarp pirmų klasių mokinių: Šilalės rajono Žvingių pagrindinėje mokykloje – 285,7 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų, bei Šilalės rajono Bijotų Dionizo Poškos pagrindinėje mokykloje – 166,6. (9 ir 10 pav.)

9 pav. Regos sutrikimai tarp pirmų klasių mokinių 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

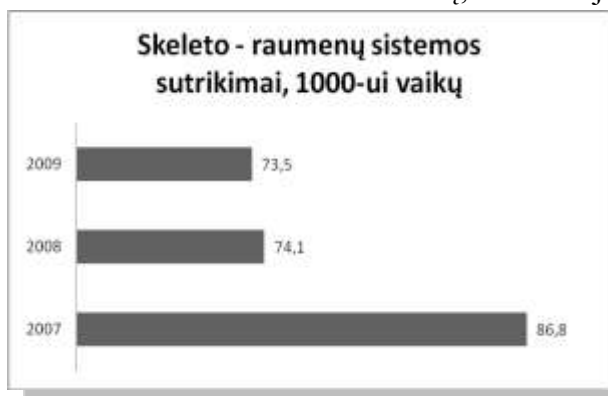

10 pav. Regos sutrikimai tarp pirmų klasių mokinių 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono pradinėse ir pagrindinėse mokyklose 2009 m.

Dažna mokinių sveikatos problema yra raumenų – skeleto sistemos sutrikimai. Jų skaičius nuo 2007 iki 2009 m. sumažėjo. 2007 m. buvo 86,8 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų, o 2009 m. – 73,5 sutrikimai.

11 pav. Skeleto-raumenų sistemos sutrikimai 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono mokyklose 2009 m.

Lyginant Šilalės rajono gimnazijų ir vidurinių mokyklų mokinių sveikatos rodiklius, didžiausias skeleto – raumenų sistemos sutrikimų skaičius 2009 m. buvo Šilalės rajono Kvedarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijoje – 262 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų, bei Šilalės rajono Pajūrio Stanislovo Biržiškio gimnazijoje – 172,4. (12 pav.)

12 pav. Skeleto-raumenų sistemos sutrikimai 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

Palyginus Šilalės rajono pagrindinių ir pradinių mokyklų mokinių skeleto – raumenų sistemos sutrikimų duomenis, didžiausias sutrikimų skaičius pastebimas Šilalės rajono Pajūralio pagrindinėje mokykloje – 306 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų ir Šilalės rajono Žadeikių pagrindinėje mokykloje – 238,4. (13 pav.)

13 pav. Skeleto – raumenų sistemos sutrikimai 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono pradinėse ir pagrindinėse mokyklose 2009 m.

Didžiausias skeleto – raumenų sistemos sutrikimų skaičius 2009 m. tarp pirmų klasių mokinių buvo Šilalės rajono Pajūralio pagrindinėje mokykloje – 225,3 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono Žadeikių pagrindinėje mokykloje – 222,2 ir Šilalės rajono Kvedarnos Prano Liatuko pradinėje mokykloje – 214,6. (14 ir 15 pav.)

14 pav. Skeleto - raumenų sistemos sutrikimai, tarp pirmų klasių mokinių, 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

15 pav. Skeleto-raumenų sistemos sutrikimai, tarp pirmų klasių mokinių, 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono pradinėse ir pagrindinėse mokyklose 2009 m.

2009 m. palyginus su 2007 – 2008 m skeleto – raumenų sistemos sutrikimų skaičius tarp pirmų klasių mokinių sumažėjo. 2009 m. šių sutrikimų buvo 59 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų, o 2008 m. – 67,5. (16 pav.)

16 pav. Skeleto – raumenų sistemos sutrikimai, tarp pirmų klasių mokinių, 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono mokyklose 2007 – 2009 m.

Netaisyklinga laikysena viena iš dažniausių skeleto – raumenų sistemos sutrikimų. Palyginus Šilalės rajono mokyklas, didžiausias šių sutrikimų skaičius pastebimas Šilalės rajono Pajūralio pagrindinėje mokykloje – 218,5 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijoje – 209,1. (17 ir 18 pav.)

17 pav. Netaisyklinga laikysena 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

18 pav. Netaisyklinga laikysena 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono pradinėse ir pagrindinėse mokyklose 2009 m.

2009 m. lyginant mokyklas pagal netaisyklingos laikysenos, tarp pirmų klasių mokinių, atvejų dažnumą, pastebima, kad daugiausiai šių sutrikimų buvo Šilalės rajono Prano Liatuko pradinėje mokykloje – 186,4 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų, Pajūralio pagrindinėje mokykloje – 183. (19 ir 20 pav.)

19 pav. Netaisyklinga laikysena, tarp pirmų klasių mokinių, 1000-ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

20 pav. Netaisyklinga laikysena, tarp pirmų klasių mokinių, 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono pradinėse ir pagrindinėse mokyklose 2009 m.

Stuburo iškrypimas arba skoliozė, kifozė, lordozė dažnas sutrikimas Šilalės rajono mokinių tarpe. 2009 m. šių sutrikimų padaugėjo. 2008 m. buvo 16,8 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų, o 2009 m. – 19,8. (21 pav.)

21 pav. Šilalės rajono mokinių skoliozės, kifožės, lordozės sutrikimų skaičius 2007 – 2008 metais, 1000 – ui vaikų

Palyginus Šilalės rajono mokinių sergamumą skoliozės, kifožės, lordozės sutrikimais, pagal mokyklas, matome, kad daugiausiai sutrikimų 2009 m. buvo Šilalės rajono Pajūralio pagrindinėje mokykloje – 49,1 sutrikimas/ 1000 – ui vaikų, Kvedarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijoje – 36,7. (22 ir 23 pav.)

22 pav. Skoliozė, kifožė, lordozė 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

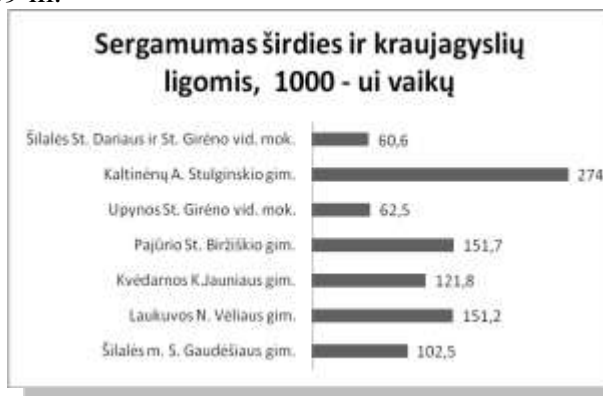

23 pav. Skoliozė, kifožė, lordozė 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono pradinėse ir pagrindinėse mokyklose 2009 m.

2009 m. Šilalės rajono mokinių didžiausias sergamumas širdies ir kraujagyslių ligomis pagal mokyklas, matomas Šilalės rajono Kaltinėnų Aleksandro Stulginskio gimnazijoje – 274 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų, Tenenių pagrindinėje mokykloje – 241,3. (24 ir 25 pav.)

24 pav. Sergamumas širdies ir kraujagyslių ligomis 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

25 pav. Sergamumas širdies ir kraujagyslių ligomis 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono pagrindinėse ir pradinėse mokyklose 2009 m.

Išanalizavus sergamumo kvėpavimo sistemos ligomis rodiklius pastebėta, kad didžiausias sergamumas šiomis ligomis Šilalės rajone 2009 m. buvo Šilalės miesto Simonono Gaudėšiaus gimnazijoje – 140,5 sutrikimai/ 1000 – ui vaikų bei Šilalės miesto Stepono Dariaus ir Stasio Girėno vidurinėje mokykloje – 133,6. (26 ir 27 pav.)

26 pav. Sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

27 pav. Sergamumas kvėpavimo sistemos ligomis 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono pagrindinėse ir pradinėse mokyklose 2009 m.

2009 m. padidintas svoris buvo nustatytas 70 mokinių, tai sudaro 1,4 proc. visų patikrintų mokinių. Nutukimas nustatytas 48 Šilalės rajono mokiniams (0,9 proc.), sumažėjęs KMI nustatytas 15 mokinių (0,3 proc.). Pastebima, kad mokinių su padidėjusia kūno mase kasmet daugėja. 2007 m. mokinių su padidėjusia kūno mase buvo 20,1 atvejis/ 1000 – ui vaikų, 2008 m. – 21,5, o 2009 m. – 23,8. (28 pav.)

28 pav. 2007- 2009 m. Šilalės rajono mokinių skaičius su padidėjusia kūno mase, 1000 – ui vaikų

Palyginus Šilalės rajono mokyklas pastebima, kad daugiausiai mokinių su padidėjusia kūno mase 2009 m. buvo Šilalės rajono Aleksandro Stulginskio gimnazijoje – 35,5 atvejai/ 1000 – ui vaikų, Žadeikių pagrindinėje mokykloje – 30,7. (29 ir 30 pav.)

29 pav. Padidintas svoris, 1000 – ui vaikų, Šilalės rajono gimnazijose ir vidurinėse mokyklose 2009 m.

30 pav. Padidintas svoris, 1000-ui vaikų, Šilalės rajono pradinėse ir pagrindinėse mokyklose 2009 m.

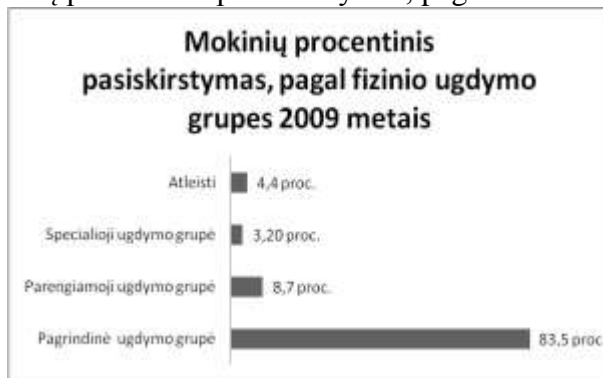
Daugiausiai mokinių su padidintu svoriu, tarp pirmų klasių mokinių, 2009 m. nustatyta Šilalės rajono Padievyčio pagrindinėje mokykloje – 30,3 atvejai/ 1000 – ui vaikų, Kvėdarnos Prano Liatuko pradinėje mokykloje – 28,2 ir Žadeikių pagrindinėje mokykloje – 22,2.

Nuo 2007 m. Šilalės rajone daugėja mokinių sergančių nervų sistemos ligomis. 2007 m. buvo nustatyti 24,9 atvejai/ 1000 – ui vaikų, 2008 – 27,4, o 2009 m. sutrikimų skaičius išaugo iki 38,5 atveju/1000 – ui vaikų.

2009 m. sumažėjo virškinimo sistemos sutrikimų tarp Šilalės rajono mokinių. 2007 m. šių sutrikimų buvo 23,5 atvejai/ 1000 – ui vaikų, 2006 m. – 11,5, o 2009 m. sutrikimų skaičius sumažėjo iki 10,2 atvejo/ 1000 – ui vaikų.

Skiriamos trys fizinio ugdymo grupės: pagrindinė – šiai grupei priklausantys vaikai yra visiškai sveiki, parengiamoji – moksleiviai turintys nedidelių sveikatos sutrikimų ar neseniai persirgę kokia nors liga ir specialioji – mankštinsi pagal specialią kūno kultūros programą. Šilalės rajono mokinių procentinis pasiskirstymas pagal fizinio ugdymo grupes 2009 m. matomas 31 pav.

31 pav. Šilalės rajono mokinių procentinis pasiskirstymas, pagal fizinio ugdymo grupes 2009 m.

Išvados:

1. 2009 m. Šilalės rajono mokyklose 98 proc. mokinių profilaktiškai pasitikrino sveikatą.
2. 53 proc. visų pasitikrinusių yra visiškai sveiki.

3. 2009 m. Šilalės rajono mokiniams dažniausiai diagnozuoti buvo regos, skeleto – raumenų, širdies ir kraujagyslių bei kvėpavimo sistemos sutrikimai.
4. Nuo 2007 m. regos sutrikimų daugėja.
5. Nuo 2008 m. regos sutrikimų tarp pirmų klasių mokinių sumažėjo.
6. Nuo 2008 m. padaugėjo skoliozės, kifozių, lordozės sutrikimų atvejų.
7. Nuo 2007 m. didėja mokinių skaičius su padidėjusia kūno mase.
8. Nuo 2007 m. didėja sergamumas nervų sistemos ligomis.

Rekomendacijos:

1. Mokyklose turėtų būti atkreiptas didesnis dėmesys į regos ir skoliozės, kifozių, lordozės sutrikimų plitimą.
 2. Skatinti mokinių sveiką mitybą bei didinti jų fizinį aktyvumą, siekiant sumažinti mokinių nutukimo paplitimą.
 3. Būtina gerinti mokyklose psichologinį klimatą, taip užkertant kelią vaikų sergamumui nervų sistemos ligomis.
-